

Kertomus Marja Terttu Knapaksen virkamatkasta Pukkilan kirkkoon
maaliskuun 13 päivänä 1991

Tekstiilitaiteilija Päikki Prihan kanssa tekemäni matkan aiheena olivat kirkon yleisilmeen kohentamiseen liittyvät kysymykset. Perehdyimme niihin seurakunnan kirkkoherra Anna-Liisa Manéruksen sekä Leena Hyytiän kanssa.

Pukkilan kirkko on pieni, vuonna 1814 rakennettu puukirkko. Sen nykyasua leimaa arkkitehti Ilmari Launiksen johdolla sataa vuotta myöhemmin tehty sisätilan ja kiinteän sisustuksen uusiminen. Launiksen aikainen väriasi on kuitenkin täysin muutettu vuonna 1938 tehdyssä sisämaalauksessa.

Seurakunta on hankkinut uudet urut, niiden kaappi oli jo pystytetty länsilehterille. Samassa yhteydessä oli se ja lehterin seinäpinnat maalattu. Käytetty värisävy oli kuitenkin epäonnistunut ja poikkesi voimakkaasti kirkon seinien vaaleasta väristä. Ennen urkupillien asennusta tulisikin huolehtia siitä, että kaappi ja lehterin seinät maalataan uudelleen.

Toinen ajankohtainen uusimiskohde kirkossa oli kuorin lattia. Sitä peittävä kokolattiamatto haluttaisiin poistaa ja korvata jollain muulla materiaalilla. Ehdotin selvitettäväksi, voitaisiinko kuorin vanha lautalattia ottaa esille ja maalata kirkon lattian tapaan. Kuoriosaa on tosin myöhemmin laajennettu ja jatkososassa on käytetty kapeaa ponttaamatonta lautaa. Se voitaisiin esilleoton yhteydessä uusia ja vanhan ja uuden osan välille sijoittaa esim. niitä yhdistävä pitkittäinen lauta. Kokolattiamatto tulee poistaa myös saarnatuolin portaista. Mikäli matto halutaan säilyttää alttarikaiteen sisäpuolella tulisi se poistaa kaiteen alareunasta ja alttarin askelmista.

1600-luvun lopulla tehdyn saarnastuolin päällemaalaukset on poistettu vuonna 1938 tehdyn sisämaalauksen yhteydessä, tosin korin laidassa olevat puuveistokset on jätetty kullatuiksi. Saarnastuoli kaipaisi jälleen vähäistä konservointia, jossa

irronneet maalipinnat kiinnitettäisiin ja aiemmin hieman huolimattomasti tehtyä restaurointiä siistittäisiin.

Kirkon länsipäässä olevassa tornissa on ollut aikoinaan tehty kirkkomuseo. Sen lukuisat esineet ovat kuitenkin huonokuntoisia ja pölyyntyneitä. Kirkkomuseon uudelleen järjestelyyn olisi parasta pyytää neuvoja ja apua Porvoon museosta. Samassa yhteydessä kannattaisi selvittää, voitaisiinko joitakin esineitä sijoittaa luontevasti kirkkosalin puolelle. Esim. lukuisista puisista kynttilänjaloista saattaisi koota seurakunnan kaipaaman ykseyskynttelikön. Lisäksi museotilassa oleva kookas kaappi sopisi hyvin sakaristoon.

Museovirasto, rakennushistorian osasto 9.4.1991

Marja Terttu Knapas
Marja Terttu Knapas, tutkija